

La història que en Roc Pons no coneixia

Faume Cabré

**La història
que en Roc Pons
no coneixia**

1714

laGalera50

PREMI DE LA CRÍTICA SERRA D'OR 1981

LLISTA D'HONOR DEL PREMI DE LA CCEI 1981

Primera edició en la col·lecció Grumets: abril del 1980

Primera edició en aquesta col·lecció: octubre del 2013

Disseny de la coberta: Mariano Rolando

Il·lustració de coberta:

Gravat de M. Engelbrecht sobre un dibuix de P. Rigaud (1722). Prisma. Museu d'Història de la ciutat de Barcelona

Fotografia de l'autor: © Xabier Mikel Laburu

Edició: David Monserrat

Coordinació editorial: Anna Pérez i Mir

Direcció editorial: Iolanda Batallé Prats

Publicat d'acord amb Cristina Mora Literary & Film Agency

© 2013 Jaume Cabré, del text

© 2013 La Galera, SAU Editorial, de l'edició en llengua catalana

La Galera, SAU Editorial

Josep Pla, 95. 08019 Barcelona

www.lagalera.cat

lagalera@grec.cat

Imprès a Egedsa

Roís de Corella, 16

08205 Sabadell

Dipòsit Legal: B-19.134-2013

Imprès a la UE

ISBN: 978-84-246-4947-0

Qualsevol mena de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra resta rigorosament prohibida i estarà sotmesa a les sancions establertes per la llei. L'editor faculta el CEDRO (Centre Espanyol de Drets Reprogràfics, www.cedro.org) perquè n'autoritzi la fotocòpia o l'escaneig d'algun fragment a les persones que hi estiguin interessades.

Per al Martí

El Drac d'Or

En Roc Pons alça el cap i fa un xiulet: «Tot el dia enfilat allà dalt, ha d'acabar marejat, pobre home!» Es fica les mans a les butxaques i continua passejant per sota l'estàtua de Colom. Li agrada veure el mar, els vaixells i les gavines que van badocant d'un lloc a l'altre. Durant una bona estona ha estat palplantat davant d'un vaixell que descarregava fusta amb unes grues descomunals que semblaven braços. Molt interessant. A fe que s'hi passaria hores, contemplant-ho.

Com que encara falta una bona estona per a les vuit del vespre decideix quedar-se pel port i badar. «És una sort», pensa, «això de viure a prop de l'aigua.» Amb quatre passes ja hi és i pot passar-se hores i hores contemplant vaixells. L'altre dia va veure un submarí així de gros. I no parlem d'aquell cuirassat o destructor o no sabia ben bé què, tot gris i ple de canons, i amb aquells mariners...

Vora el mar sempre sol fer un ventijol que asseca els llavis. I vet aquí que a en Roc Pons li va agafar set i

Jaume Cabré

buscà una font. Si va caminar amunt i avall, a l'esquerra i a la dreta! No res. Ni una gota de font. «Ja és cas!», pensava. «Tan a prop de l'aigua i no trobar-ne per beure!» Perquè, és clar, l'aigua del port, plena d'oli de màquina, fustots, llaunes i altres porqueries, no servia ni per a mirar-se-la de lluny. Pudent i tot devia ser. Com que duia les mans a les butxaques, topà amb una cosa freda. «Té», es va dir content, «la moneda que m'he guanyat avui bé la puc fer servir.» I dit i fet, amb aquella moneda a la butxaca es dirigí cap a una taverna que hi havia a l'altre costat del carrer que donava al port. Algun altre dia s'hi havia fixat, en aquella taverna, però sempre li havia fet una certa basarda d'entrar-hi, no sabia ben bé per què. Però ara, amb la set que tenia, la por se li va fondre com un núvol en dia de sol. Un cop davant l'establiment es va fixar en el nom. EL DRAC D'OR. «Quin nom més estrany i bonic!», va pensar. I dit i fet, sense rumiar-s'ho més, va obrir la porta del bar i hi va entrar. La fressa de la circulació del carrer es va apagar sobtadament, com si no existís, i en Roc Pons, en veure l'interior del bar, va fer uns ulls com unes taronges i ofegà una exclamació de sorpresa.

**En Roc
es frega els ulls**

En Roc Pons es va refregar els ulls perquè no s'ho acabava d'empassar. Es trobava en una sala no gaire gran, il·luminada per la poca llum de dos quinqués, un de situat en un taulell vell i gastat i l'altre en una de les quatre o cinc taules que hi havia a la sala. No hi havia ningú. Sí! El taverner! Darrere el taulell hi havia un home grassonet, amb un mostatxo que recordava un raspall, que estava traient brillantor a uns gots de vidre gruixut i poc clar. «Vatua l'olla!», pensà en Roc Pons. «Quina mena de bar més estrany!» Al fons de la sala hi havia unes bótes de vi, altes com una persona i tret de la respiració feixuga d'en Roc hi havia tant de silenci que s'hauria pogut sentir el trepig d'una formiga.

—Bona hora —va dir el taverner—. Què vols? —I se'l va mirar com si l'aparició del noi fos la cosa més sobtada del món. Com si no esperessin clients.

En Roc Pons es va aclarir la gargamella, s'atansava al taulell i li allargava la moneda:

Jaume Cabré

—Una coca-cola, si us plau. —Ho va dir en un to ben educat tot i que no ho veia clar. Que estrany que era tot allò!

—Una coca-què? —es va estranyar el taverner. Feia una veu ben rara, de sorpresa.

En Roc Pons es va pensar que l'altre no l'havia sentit prou bé i va repetir el seu desig:

—He dit que si em podíeu servir una coca-cola.

El taverner es va gratar la clepsa, feia uns ulls d'enigma i al capdavant es decidia a seguir-li el joc, a aquell xicot tan estrambòtic.

—No en tinc, de toca-toques.

—No, no. No he dit toca-toca, sinó coca-cola. Eh?

—Doncs tampoc no en tinc de coca-coles, minyó.

—I se'l mirava fixament, amb desconfiança.

—Doncs poseu-me una fanta. Que sigui de taronja.

—Una fanta? Què és això? Un parent d'un fantasma?

A en Roc Pons li començava a pujar la mosca al nas. Mira que n'era, de beneit, aquell home, que tot i treballar en un bar no sabia de què li parlaven.

—Saps què, minyó? Mentre no ens aclarim, vols beure una mica d'aigua? Fas cara de set. I després pots marxar...

Ho havia dit en un to que semblava que el destorbés la presència del xicot. En Roc se'n va adonar, però s'estimà més no fer-ne cas.

La història que en Roc Pons no coneixia

—Sí, moltes gràcies —va fer, una mica desorientat—. Això mateix: doneu-me aigua.

L'home va agafar una gerra que tenia darrere seu i en va abocar una mica en un got. Quina aigua! Mai no n'havia tastada de tan bona! Avesat com estava a l'aigua de Barcelona, a aquell gust de lleixiu, calç, desinfectant i petroli, li semblava ben bé que estava bevent aigua de Sant Hilari.

—Una mica més, si us plau. —L'home li tornà a omplir el got—. Tens més set que un camell. — I va riure—. Ara ja te'n podràs anar, eh? —va insistir sense gens d'educació.

Era evident que el volia ben lluny.

Mentre es bevia el segon got va sentir soroll darrere seu. S'obria la porta.

—Bona nit, Francesc... i... la companyia! —va sentir que deia una veu esquerdada.

En Roc Pons es va girar, amb el got encara a la boca, i va veure un home gran, prim, una mica corbat d'espatlles, que es dirigia cap a una de les taules. A en Roc Pons se li va ennuegar l'aigua que bevia només de fixar-se en la manera tan estrafolària com aquell home es vestia.

**Encara
més sorpreses**

Durant una bona estona, tots tres es van estar observant en silenci. El nouvingut se'l mirava amb evident desconfiança. Era un home prim com un nervi i anava vestit amb una camisa que havia estat blanca algun dia i uns calçons foscos. El barret, que no se l'havia llevat, li recordava vagament els tricorns dels civils. En Roc mai no havia vist ningú vestit així. Semblava que anés disfressat. Va deixar el got al taulell disposat a arrencar a córrer així que fes falta. Però el nouvingut, després de demanar un got de vi, se'l va tornar a mirar, va llambregar el taverner tot fent-li l'ullet i esclafí en una rialla llarga com un dia sense pa.

—Ai carat! —deia—. I com és que t'has vestit així, minyó? —I vinga riure.

En Roc Pons es va contemplar, vejam què li passava. No: duia la camisa de quadrets, aquella tan bonica, i els pantalons vaquers, i unes vambes. De què reia aquell home si el qui havia de riure era ell? Passat el

Jaume Cabré

primer moment de sorpresa l'home el va convidar a seure al seu costat.

—Au, vine, vailet, vine.

En Roc Pons, que havia tingut algun moment de por, començava a sentir-se més tranquil. Amb tot, l'home es va posar seriós:

—Què hi fas aquí?

—Jo? He vingut a beure. Tenia set... —L'empipava haver de donar explicacions sobre una cosa tan senzilla, però calia ser prudent i afegí—: Justament ara me n'anava.

—Està bé. Com et dius, vailet?

—Roc Pons.

—Roc Pons? No en conec cap de Roc Pons. Que no ets de Barcelona?

—Sí que ho sóc. Però és fàcil que no em conegui, que a Barcelona hi ha molta gent.

—No tanta, no tanta. I a més es pot dir que tots ens coneixem. Escolta, no ets pas de ca la Marina?

—Ca la Marina? No sé qui és la Marina.

En Roc començava a rumiar. Era possible allò que sospitava? No. De ben segur que es tractava d'un acudit. Volien prendre-li el pèl.

—Mireu, senyors —deia alçant-se de sobte—. M'està molt bé que vulgueu riure-us de mi, però joestic fent tard i me n'he d'anar a casa. O sigui que bona nit. Ah, i gràcies per l'aigua.

La història que en Roc Pons no coneixia

Ara pensava que calia afanyar-se: eren les vuit en punt i a casa l'esbroncarien. Va sortir al carrer que començava a fosquejar. Però en lloc de caminar s'aturà en sec. Ah, no! Allò que veien els seus ulls segur que no podia pas ser!